

Zápis ze Shromáždění starších Křesťanských sborů KAM Malenovice

Datum | čas 1.-2. března 2024 od 13:45 hod |

Vzdělávací část

- Píseň: Boží rámě

Úvodní slovo, moderace – br. Jan Vopalecký

- přivítání, představení bratří se Slovenska
- věci kolem nás se mění, vše je nové (přirovnání k parní lokomotivě)
- apoštol Petr také prožíval spoustu nových věcí, byl pokárán za styk s pohany a musel se učit nové věci, aby rozuměl své době.
- seznámení s řečníky a průběhem setkání – slovo a následně otázky
- výzva k tomu, abychom si do sborníků poznamenávali konkrétní věci, které můžeme změnit
- modlitba: Tomáš Havlíček

ŽIVÁ CÍRKEV – Lukáš Sztefek (SCEAV, Těrlicko) 14:00 – 15:30

- představení, seznámení s rodinou. Muži často dávají přednost práci v církvi před rodinou.
- jsme na cestě a musíme si vybrat, jestli půjdeme nalevo nebo napravo – obnova stávajících sborů x zakládání nových sborů

Obnova stávajících sborů

- **Soudců 6,15-16.** Nezáleží na tom, jak velké je naše společenství, ale na tom, jestli je Bůh s námi.
- **Skutky 2,42-47** „... A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse“.
- „Koinonia“ – společenství, máme společný záměr, účast na sbírce, jednota – nový druh společenství, který předtím nebyl = „ŽIVÁ CÍRKEV“, která přitahovala další
- D.A. Carson „Jádrem opravdového společenství (koinonia) je sebe obětující přizpůsobení se společné vizi“
- není to o marketingu a propagaci, ale o společenství. Nejlepší metoda evangelizace je být živou církví, společenstvím, které přitahuje. Nejlepší, co můžeme dělat je evangelizace – získávat nové lidi.
- Začít „PROMĚNOU ZEVNITŘ“. Rezignovali jsem na evangelizační akce a zaměřili jsme se na setkání rodin. Např. „snídaně pro muže“ v sobotu brzo ráno jednou měsíčně.
- příklad obnovy – **Nehemiáš 1, 4;6.** Dílo obnovy začíná tam, kde se Bůh dotkne srdce jednoho člověka a začne ho lámat nad současným neutěšeným stavem. Začali jsme vyznávat předchozí zranění a viny.
- **Nehemiáš 2,11-13** – v noci si prohlíží s několika muži hradby – začít sdílet své vize a dívat se na to, co je potřeba opravit. (Př. schody staré zatopené školy při poklesu hladiny přehradu a společné foto bratří).
- Zkušenosti vedoucích věnují 50-70% svého času budování dalších lidí-vedoucích. Kolik procent svého času věnují tomu, abych cíleně budoval další lidi? **Budování druhých je naší klíčovou zodpovědností.**

Vůdcovství není:

- říkání lidem, co mají dělat
- získávání jiných, aby mohli dělat mou práci
- kontrolování ostatních, aby nedělali něco špatného

- apoštol Pavel – **Skutky 20,31** – „se slzami napomínal“
Jak to dělal Ježíš:
 - viděl a pojmenoval jejich potenciál (Jan 1,42; 47; Matouš 4,19) věnoval se svým blízkým
 - nechával je být jen tak s ním (Marek 3,14), povolával je do své blízkosti. Není to ztracený čas, jen být s někým (třeba pozvání na oběd).
 - dával jim práci a jasné konkrétní instrukce (Marek 6,33-44 – nasycení zástupů)
 - kladl a odpovídal na otázky (Lukáš 9,18-20)
 - dával jim zpětnou vazbu (Marek 9,28; 29-39) když se něco nepovedlo
- **Potřeba větší vize.** Pojmenovat to, jak nás Pán Bůh vede. Např. „Skrze Krista více milovat a zakoušet proměnu k Boží slávě“.
- Proces budování církve: NEVĚŘÍCÍ – HLEDAJÍCÍ – VĚŘÍCÍ – SLOUŽÍCÍ – NOVÍ VEDOUCÍ. Proměna zevnitř, jsme stále na cestě, učíme se a hledáme

13 praktických příkladů

- 1) Klíčová je role starších sboru
- 2) Investice do vzdělání (zábava, zapojení dalších, načerpání) Příběh – Scott Wilson: růst sboru se zastavil na 650-800 lidí. Cíleně se rok scházel jen s 5 muži. Ti se pak dále věnovali dalším a po 3 letech jich bylo ve sboru přes 1000 osob.
- 3) Návštěva inspirativních míst (nebojíme se navštěvovat jiné denominace)
- 4) Najdi si někoho, kdo bude investovat do tebe (sloužíme a jsme unavení)
- 5) Učednictví vs akce
- 6) Zapojení lidí (osobní oslovení), veřejná výzva nefunguje
- 7) Mojžíšova hůl (Exodus 4,2), díváme se do jiných společenství, ale je potřeba se dívat na to, co mám „v ruce“. Co dál Bůh nám, co je ta naše „hůl“, jaké obdarování mají lidé, které máme.
- 8) Láska k lidem. Lidé zůstávají proto, že je o ně projeven zájem.
- 9) Nejde o metodu, ale o vztah „Církev dnes nepotřebuje lepší organizaci, nové instituce nebo originální metody, nýbrž lidi, které může Duch svatý použít, lidi modlitby, lidi silné v modlitbě. Edward Bounds. Příklad: 3 modlitební výzvy na rok 2022 (duchovní probuzení, 20 nových rodin do sboru, prosba za všechny lidi na dohled od kostela)
- 10) Jídlo, jídlo, jídlo. Např. snídaně, barový pult vzadu v sále.
- 11) Služba komunitě – být církví, která zasahuje okolí. Zahrada „CÍLOVKA“-zapojení komunity, anketa, brigáda, připomínky k projektu, finanční podpora....
- 12) Motivující komunikace. www.startcil.cz, skupina na WhatsApp – foto + výzva. Postupné změny: „posun klavíru“. Všechno nejde hned, věci chtějí čas a musí se dít postupně. Komunikace o změnách. Negativní zpětná vazba přes e-mail není dobrá forma komunikace.
- 13) Ježíš – to nejlepší na konec. Ježíš je v centru všeho dění a aktivit.

Otázky:

- **Jaké aktivity provázely změnu?** Např. snídaně s muži. Čtení příběhů o Ježíši. Cílený rozpis dobrovolných návštěv, abychom se lépe poznali. Společná návštěva restaurace. Starší věkem s mladšími. Setkání pro ženy. Investice do vztahů.
- **Jak jste na tom teď?** Bylo nás 40-50, dnes je nás 70-80. Celkem asi 120, ne všichni přijdou pokaždé. Hodinu po konci bohoslužby lidé zůstávají v rozhovorech. Není možné, aby pastor byl ve všech týmech, ale je potřeba se spíš starat o vedoucí jednotlivých služeb/oblastí. Pro lidi je důležité být něčeho součástí, aby viděli, že je o ně zájem. Velký projekt – ZHRADA. Není to cíl, je to prostředek k naplnění vize sboru.
- **Jak vypadalo Boží povolání? Co to znamená konkrétně?** Každý to prožívá jinak, někdy vstoupíme do věcí a pak teprve poznáme, jestli je to naše místo. Zkušenost z víkendu s nálezem chlapce venku v noci = Boží řeč, konkrétní povolání. Otevřené dveře – uvolnilo se místo pastora vč. bydlení.
- **Jak jste dospěli k vaší vizi? Jak pro tuto vizi získat sbor?** Je to proces. Starší šli do sboru, kde už vizi měli a bavili se o tom, jaká by mohla být jejich vize. Ne všichni tomu rozuměli (Marie/Marta). Se dvěma pověřenými lidmi si vyčlenili víkend a hledali v Bibli a pak představili sboru. Pokud se vize

nepřipomíná, tak za měsíc je „mrtvá“. Je třeba zmiňovat v kázání (1-2x za měsíc). Je zároveň třeba vysvětlovat, co to znamená.

- **Proč jste sbor, kam přichází lidé, kteří odešli odjinud? Jste liberální církev?** Zdravá církev je ta, která je konzervativní a milující. Boží řeč: „církev pro rozvedené“. Začali jsme se modlit za tyto lidi – teď je 70-80 % členů církve, kteří i z tohoto důvodu přišli o společenství. Ježíš byl plný milosti a pravdy. Neodsuzujeme lidi s tetováním a piercingem.
- **Jak odpočíváš?** Mluvím s člověkem, který mi cíleně pomáhá (pomohl Covid – vše se uvolnilo, vypadly akce). Den odpočinku mám v úterý, začínám zmrzlinou v pondělí večer. Pravidla: zastavit se, radovat se, čas být s Bohem.
- **Prožíváš, že nově přichází se odevzdávají Kristu?** Pán přidává a my pro to nic neděláme. Příklad paní, která slyšela Boží hlas (Kristýna Ráchel = Kristova ovečka).
- **V kolik hodin zvoní dnes kostel v Těrlicku?** v 9:00 a ve 12:00 po dobu 2 minut.
- **Jak váš sbor funguje jinak ve srovnání s jinými, okolními sbory SCEAV?** Je to různé. Klíčová je role vedoucího/pastora a staršovstva. Pokud je pastor tradiční (důraz na nedělní setkání) je o tom i ta církev. My máme historické věci, na kterých stavíme (Bible, talár). Nedaří se církvím ve velkých městech – anonymita.
- **Jakou jsi cítil podporu od vedení církve, když jsi začínal a jaká je podpora teď?** Byl jsem do toho „hozen“. Děláme pohřby i nevěřícím lidem. Když jsem měl první rozhovor s pozůstalými, dostal jsem pokyn chvíli předem a pastor to pak nechal celé na mě (nepřišel). Můj předchůdce mě do práce moc nezasvětil. Dnes je to mnohem lepší, máme vzdělávání pro mladé pastory. Podpora je lepší.
- modlitba na závěr

JAK MULTIPLIKOVAT CÍRKEV – Daniel Hurta (CB, Maják Vsetín) 16:00 – 17:30

- představení řečníka: pracuje v „množícím sboru“, kde se množí lidé, které Pán přidává církvi a zároveň množí sbory
- modlitba (J. Vopalecký)
- manželka, děti, původní povolání stavební technik, pak sociální práce, kurátor pro mládež i v církvi, KAM Malenovice, od 2006 založení prvního sboru, pak další. Posledních 12 let dobrovolníkem v ČEA při zakládání sborů. Částečný úvazek ve vznikající ukrajinské církvi.
- nevzniká tolik sborů, kolik bychom chtěli. Průměrný úspěšný sbor má na počátku 20 lidí a během 4 let vyroste v 60členný sbor

Jak pomoci růstu samotného sboru, jak založit nový sbor

- J = M => C Ježíš – misie – vznik církve (Allan Hirsch)
- co se stalo od reformace? Misie = 1x za rok „něco“, např. Billy Graham. „C“ má být flexibilní a proměnné, aby vyhovovalo misii. Nechtěně jsme vybudovali kolem „C“ neprostupný rámec a už to tak máme 150 let. Podporujeme misii, nebo jen kopírujeme kulturu, která dosud funguje už 150 let?
- A apoštol
- P prorok
- E evangelista
- P pastýři
- U učitelé
- vychází z NZ, o tom, že Bůh dává do církve různé dary.
- vytlačili jsme „A+P+E“ a zůstali nám „P+U“ a tím definujeme církve
- Pastýř se stará o ty svěřené. Vidí potřebu růstu doma, když evangelista ukazuje ven.
- Učitel učí – věnuje se domácím. Když přijde apoštol a evangelista, tak učitel vidí nejprve potřebu probírání a hlubšího studia.
- my vlastně evangelistu ve sboru nechceme, protože „dělá chaos“ a pořád někoho někam tahá a přivádí další. Znervózňuje pastýře a učitele.

- ★ ☪ ✚ každý sbor někdo někde založil a každý sbor někdy někde zanikne
 - Příklad: vymírající sbor se sám označuje za věrný a udržuje stávající zoufalý stav, než aby založili nový
 - V církvi je dynamický pól (A+P+E) a statický pól (P+U)
 - Každý sbor prochází určitými obdobími/fázemi. Přichází krize (dříve nebo později). Sbor je založen, roste a pak přichází krize. Pokud krizi neřešíme, tak sbor stagnuje, pokud se vyřeší dobře, tak sbor roste.
- 1) Průkopnická fáze
 - domov, nadšení, radost, jednota a rodina, víra, optimismus, energie, vize a ztotožnění se, ochota investovat o obětovat se
 - jasná vize a hodnoty
 - končí krizí
 - 2) Strukturalizující fáze
 - přichází těžké otázky: je zde prostor pro moji vizi?
 - 3) Multiplikační fáze
 - 4) Koordinační fáze
- Příklad: svatba x mega sbor v USA za covidu. Co je lepší? Co z toho chceme, co zakládáme?

Otázky:

- **Církev je více než Ježíš. Nemohu s tím souhlasit.** Někdy to tak je.
- **Je zákonité, že krize musí přicházet? Dá se jim vyhnout? Připravit se na ně?** Jestli jsou zákonité, musíme s nimi počítat.
- **Co je pro Tebe důležité? Jaké vlastnosti vedoucích jsou důležité pro překonání krizí?** Každá krize má jiný charakter. Pokud církev dosáhne 60 členů a chce růst dál, musí se sebou něco udělat. Vnímali jsme svůj sbor jako rodinu, a to byla chyba. „Rodina“ funguje do 60 lidí v místnosti (známe se jménem, není třeba seznam lidí, protože starší zná své ovečky). Nad 60 lidí nemá cenu mluvit o sboru jako o rodině. Je třeba tu „rodinu“ přenést jinam – vytvořit strukturu. Vlastnosti vedoucích: viz „strukturalizující fáze“. Musí být tým vedoucích. Průměrný sbor v USA je 80 členů. Má vedoucího, který to udržuje. Větší sbor potřebuje tým, nelze pracovat samostatně jako jednotlivec. Vyžaduje to zásadní změnu myšlení, protože sbor se začne měnit. Neděle už není to jediné nejdůležitější. V této fázi se pohybuje většina českých sborů.
- **Vidíš v tom Boží vůli a biblické potvrzení, abychom takto fungovali?** Pro mě je to o tom, jak funguje člověk, ne Pán Bůh. Příklad: obraz zeměkoule s póly. Jako lidé jsme rádi, když se potkáme při naší typické neděli (např. Maják 140 lidí). To už není rodina. Je potřeba „skupiny“ 8-30 lidí. Jsou různé, ale něco mají společného. Zde mají tu rodinu. Chodí někam, ale potřebují osobnější setkání se 2-3 lidmi, nebo rozhovor 1:1.
- **Jak to vypadalo ve vašem sboru, když se procesy systematizovaly, když se vytvářely pravidla pro jednotlivé činnosti?** Mám schopnost věci rozjet a vytvořit, ale nemám schopnost je systematizovat. Tuto schopnost mají zase jiní. Je to práce, která vyžaduje tým. Může to dělat více sborů společně. Po 6 letech to zastará a je potřeba to zopakovat.

Vznik nových sborů, principy, modely, proč?

- vznik nových sborů je základní moment misie. Sbory vznikají a zanikají, jsou jiné, a proto je potřeba zakládat nové. Proces vzniku trvá min. 3 roky, než si tým zodpoví základní otázky.

Jak založit nový sbor z většího stávajícího sboru.

- Nenazýváme nic novým sborem, dokud kolem zakladatele není min. 20 lidí. Je to test zakladatele – vždycky to někdo musí vést a začít budovat nový sbor.
- když to přerostu tuto skupinu, začínáme to nazývat sborem
- není nic těžkého stávajícímu sboru „pustit žilou“ a vyslat lidi. V ČR to není běžné. Lidé vnímají překážky: sbor není tak silný, aby to přežil; odejdou ti nejlepší, poškodí to sbor, ... Během 3 let odešlo 20 lidí a než jsme se dostali zase na 60, tak nám to trvalo 6 let. Nový sbor se na tento počet dostal

mnohem rychleji, než se starý sbor naučil fungovat. Všude po světě je to stejné. Proto je dobré číst zkušenosti jiných.

Jak určit, kdo má vyjít a začít budovat nový sbor

- je třeba o tom mluvit, nelze do toho nikoho určit/nutit. Během prvních 4 let min. 33 % zakládajícího týmu odejde (vrátí se do původního sboru nebo jinam). Je to přirozený proces.

Jak tím nezničit, neznechutit dosavadní sbor?

- jestli je někdo znechucen misí, tak je na špatné adrese
- někde je zakládání sborů „sprosté slovo“ Jako vedoucí musíme dávat pozor, jak s tímto slovem nakládáme.
- Potřebujeme sbory, které se obnovují (revitalizace) skrze misii a které se zakládají skrze misii.
- Revitalizace je proces na léta, a ne vždy se povede, zakládání je dynamický proces

Hlavní body pro nově založený sbor

- od začátku usilovat o to, jak založit další nový sbor, to může trvat 10-12 let
- sbor toto může snadno ztratit ze zřetele. Sbor, který do 7 let od vzniku nezaloží další sbor ho už nezaloží vůbec.

Otázky:

- **Jaký je váš příběh?** 1918 můj praděda založil sbor v malé chaloupce. Jeho syn po 20 letech koupil pozemek pod modlitebnou a když mi bylo 15, dům se bořil. Vnímal jsem, že bych měl založit sbor. Pak jsem to poprvé řekl manželce před svatbou. Ve 30 letech (200 členů sboru) 5 let strachu a otázek ANO/NE. Chtěl jsem být vyslán, ne odejít. Před 18 lety jsme začali první a postupně se lidé přidávali.
- **Vysvětlit pojmy „apoštol“ a „prorok“.** Existuje 1000 definic. Apoštol je člověk s darem, který vidí 5-20 let dopředu a směřuje k tomu. Je to Boží dar a ví, jak vést další ve směřování k této věci. Církev je založena na apoštolském základě. Je důležité sledovat, kam vede Boží cesta a vnímat a učit se.
- **V rovnici J = M = C. Rovná se misie zakládání sborů?** Sbor se obnovuje skrze Ducha Svatého – obnovení misie. Zakládání sborů je to stejné. Funkce církve (Bible, vyučování, uctívání, dávání, služba, společenství, misie). Tyto oblasti chceme mít vyvážené, ale máme tendenci něco upřednostňovat. V CB je v centru Bible. Někdy to ale přeženeme. V Majáku to chceme mít vyvážené, ale s důrazem na misii. Jak to měla zařazené původní Jednota bratrská? Sporné věci, směr a vizi chceme určovat podle misie. Můžeme to také přehnat. Přemýšlejte o tom. Určujeme podle toho i nakládání s penězi.
- **Je možné, aby zavedené církve změnily přemýšlení, paradigmaty?** Ano, jinak skončí. **Jak?** Je potřeba Boží pomoc a nás je být odvážnými. Od Lukáše Targosze: „když tam není červená, tak jedu“. Pán Bůh nás zastaví. Zažil jsem mnoho slepých cest, couval jsem. Čím větší kolektiv se shodne, tak je to vzácnější. Nové sbory mají energii, ale jezdí na konference, které jsou max. 24 hod (buď se to vyřeší hned, nebo jedu domů). Statické a dynamické póly v církvi se nesmí nenávidět. Je třeba je spojovat, proto potřebujeme „stabilizátora“ i „rozvojáře“.
- **Je rada do situace, když je někdo mezi revitalizací a založení nové církve?** Pomodli se a jdi. Citace: po 40 letech revitalizace jsem zjistili, že je to o výměně vedení. Zakládání sborů není o nic snazší. Je o vybudování vedení. Znáám oba rozměry, jdu se dvěma sbory velmi pomalou cestou obnovy (5-7 let). Je to o osobním povolání a hledání.
- **Jaká je doba revitalizace?** 6 let a déle. **Je sbor po 20 letech zralý na revitalizaci?** Může to být i po 5 letech. Cílem vznikajícího sboru je stabilita. Stabilita způsobí to, že usnete. Stále potřebuje apoštoly a evangelisty, aby sbor obnovovali. Stabilní sbor je v klidu a má všechno. Jsou ale potřeba ti, kdo to táhnou dál a často je to spojeno s misí.
- **Je možné založit sbor v malé skupině 3-5 lidí?** Zakládání není snadné, tak proč si vzít tak těžký model? Povzbuzujeme k tomu, aby byli přizváni lidé i z jiných sborů a bylo jich alespoň 20.
- **Co když sbor chce vyměnit vedení, ale není to komu předat?** Je jednoduché vyměnit vedení, když je náhrada. Viděl jsem, že pozdě předáváme vedení. Současní vedoucí jsou pod tlakem, že nemají

komu předat, a tak to dělají dál. Např. v Koreji může být starší sboru max. 7 let. U nás předáváme vedení příliš pozdě – ztratíme generaci a přes 2 generace se už předává těžko. V Majáku za 18 let jsme ze 3 zakladatelů 2 ve fázi, kdy to předáváme.

Moderovaná diskuze, Lukáš Křižko, Libor Osouch ml. – 19:30

- píseň: Můj Bůh je můj štít
- modlitba (L. Křižko)
- Lukáš Křižko (dále LK): chceme se zamýšlet nad tím, co jsme dnes slyšeli. Z přednášek máme spoustu zážitků, ale dle statistiky v nás zůstane jen 10 %. Chceme, aby to procento bylo dnes vyšší, a proto se o tom budeme sdílet
- představení Libora Osoucha ml. (dále LO) – zástupce mladší generace (přezdívka „ten s čepicí“) Pro to, abychom si něco zapamatovali je třeba opakování.
- **LK:** Citace Lukáše S. „Bible je plná příběhů obnovy“. Nedívej se na to, že jsi nejmenší, ale dívej se na to, že jsem s tebou.
- **LO:** Praskni svou bublinu – navštěvujme inspirativní místa. I špatná zkušenost může být dobrá, protože se něco naučíme. Pokud jsem zavřeni v bublině, ztratíme přehled o tom, ke komu mluvíme. Zkušenost z ČSOB.
- **LK:** pobožené hradby – někdy nevidíme, že kolem nás není něco v pořádku. Chodíme se dívat na svůj sbor z venku, abychom viděli, jak na tom je?
- **LO:** „Aktivně oslovuj a povolávej nové lidi“ Nedělat výzvy, ale chodit za lidmi.
- **LK:** vidět potenciál v druhých. Nedívejme se na lidi podle toho, jak na tom jsou teď, ale jak na tom mohou být za dva roky. Dejme jim příležitost teď, ne až za 2 roky. Modlit se za lidi v okolí.
- **LO:** cíl, se kterým vše děláme by měla být láska k lidem. Je potřeba se za to i modlit, abychom měli lásku k lidem. Každý známe někoho, koho je těžké milovat.
- **LK:** vzoreček J=M=>C. Neztrácíme někdy zaměření na to, co je podstatou církve?
- **LO:** zakládání sborů není nic špatného, měla by to být kultura sboru. Občas vznikají nové věci a můžeme mít pocit, že je to něco špatného, když chceme dělat nové věci
- **LK:** pokud sbor do 7 let nezaloží nový sbor, tak už ho nikdy nezaloží. Přemýšlíme o tom, kolik sborů jsem jako sbor schopni založit? Máme vůbec nastavenou mentalitu, že chceme zakládat sbory? „Když tam není červená, tak jed“ – když není odpor k tomu, abys něco začal dělat, tak proč se omezujeme?

Sdílení:

- **LO:** nemusíme souhlasit s tím, co zaznělo, ale důležité je, abychom o tom přemýšleli.
- **Mirek Siwek:** s tou „červenou“ to není jen tak. Mohu také svést celý sbor. Je třeba se za to modlit a hledat v Bibli.
- **David Horáček:** „každá vize po měsíci umírá“. Nadšení po přednáškách, které rychle vyprchá.
- **Tomáš Havlíček:** myslím na to, aby KřSb jako denominace zakládaly sbory. Pro jeden sbor je to třeba těžké, ale můžeme se spojit = vytvořit tým 20 lidí. Můžeme spolupracovat. Dosud jsme tak neuvažovali. Musíme to zvládnout sami, ale sbor by se tím rozdělil.
- **Štěpán Heinik:** máme tendence věřit nebo nevěřit. Podle cyklu našeho života je to stejně i se životem sboru – vede ho jeden člověk. Generační obměna je potřebná. Je potřebné být otevření novým věcem. Nové myšlenky nemusí být vždy špatné. Rozdíly v generacích jsou obrovské, ale dá se s nimi dobře pracovat. Je třeba být otevření, přestože naše děti už jsou jiné. Naši rodiče jsou také jiní než my. Musí být někdo, kdo myšlenku tlačí, jinak zanikne.
- **LK:** mladí to možná budou dělat jinak, než si představujeme. Máme nějaké představy: mají se modlit, číst Bibli, evangelizovat způsobem, jak jsme to dělali my v 90. letech. Mladí mohou mít jiný vztah s Bohem, protože řeší jiné problémy. Nejsou stejní jako my.
- **Roman Kuchař:** posunování klavíru po centimetrech – covid změnil to, že nám zůstaly kalíšky a nikomu už to nevadí (před tím by to nešlo). Pozvěte si bratra odjinud, aby vám řekl, jaký váš sbor

je. Příklad s odchodem sboru z nevhodných prostor („krematorium“), který vedl ke zlepšení. Netýká se nás to taky? Nejsme už tak zvyklí, že to nevidíme? Neděláme věci jen proto, že jsme tak zvyklí? Nevidíme vlastní pobožené hradby? Dejte příležitost teď hned a ne později – může být pozdě.

- **LO:** změny jsou něco, co lidé nemají rádi. Příklad: umělá inteligence. Lidem se to nelíbí, protože mohou přijít o práci. Vnímají to podle věkové kategorie, do které náleží. Od hrozby po samozřejmost.
- **LK:** přemýšlejme o tom, jak reagujeme. Jestli nejsme ti, co brání dobrým věcem, které by mohly vzniknout.
- **Kuba Lofítek:** doporučení k poslechu podcastů Majáku. Můžeme si vybrat, co považujeme za relevantní. Na různých akcích slyšíme různé věci, ale i to, co se opakuje. Je třeba vytrvalost v modlitbě (stanovit si třeba 3 cíle, za které se modlit). V Radiu 7 je modlitební chvíle pojata různě. Je výzva uchopit modlitbu novým způsobem.
- **Aleš Hromek:** s Jarkem Pípalem jsme se modlili za to, aby v Olomouci vzniklo 10 nových sborů. Syn Filip se v Malajsii setkal s věřícími z místních ostrovů. V neděli se tam schází 7-8 tisíc věřících a 700 mládežníků. Před 150 lety tam nebyl žádný věřící. Vize, jak to dělají jinde.
- **Jenda Staněk:** pamětník, vzpomíná, že po sametové revoluci přemýšleli o zakládání skupinek a tehdejší starší byli proti – nebezpečí rozštěpení sboru. Odkaz na podcast Majáku č. 5 – Skupiny. Je to možnost setkání s nevěřícími, budování vztahů, mezistupeň církve. Na skupince můžeme hledat potenciál růstu. Motivace k růstu a vůdcovství. Možnost bližšího poznání. V Plzni jsme ve fázi nula. Prošli jsme 3-4 krizemi. Každá krize nás vedla níž. Neuměli jsem s tím zacházet. Skupinky nám pomáhají se odrazit ode dna. Mnoho věcí jsme museli zrevidovat. K tomu je potřeba úzké společenství, nejen nedělní setkání. Povzbuzení: věnujte se skupinkám. Prosbu: modlitby za Plzeň, Kyšice. Trvalou dlouho, než jsme našli vztah k sousedům. Často je potřeba dlouho pracovat na tom, abychom vybudovali vztahy. Evangelizace typu „Billy Graham“ jsou už dávno překonané. Nebojme se skupinek.
- **Petr Húšť:** ocenění aktuálnosti zkušeností br. Hurty. Zkušenost z Ukrajiny s pastorem Romanem: máme 2 dětské domovy, 3 zařízení pro narkomany a alkoholiky, rehabilitační zařízení, návštěvy věznic. Proč to všechno děláte? Neděli milujeme, ale církev je pro nás tam venku. „Romane, kde jste k tomu přišli?“ Jeden narkoman zabil moji maminku. Moje služba je škola odpuštění. dalších mnoho zkušeností z Ukrajiny... (viz. pořad Klika a No filtr na Radiu 7).
- **LK:** nejlepší je mít zkušeností zapsané v srdci a konzultovat je s Pánem Ježíšem. Co potřebujeme na „našich hradbách“ postavit znovu. Co potřebujeme v našich sborech udělat jinak? Máme tu celkem 3 bratry ze Slovenska.
- **Mark Abrman:** když děláme tábory, co je nejdůležitější část programu? Evangelium večer? Ne, volný čas. Pokud jsme s nimi ve volném čase, můžeme s nimi budovat vztahy. I ve sboru chceme budovat atmosféru, kdy spolu budeme moci trávit čas. Každá poslední neděle v měsíci je společný oběd a čas pro sdílení. Mám na srdci mladou generaci. Jako sbor vydáváme knihy pro děti. Vydali jsme 2 knihy o stvoření. Chci být někým, za kým mohou lidé přijít a mluvit se mnou. Výzva pro náš sbor: to, co máš rád, dělej s někým dalším. Tehdy budujeme vztahy a intimitu. Učednictví je i společné trávení času.
- **LK:** otázka: **Je vize vašeho sboru budovat učedníky? Jak se to daří?** Mark: Náš sbor nemá definovanou vizi. Mládež ano. Usiluji o to, aby mladí byli zapojení do sboru. 21 letí bratři mají úvod.
- **Daniel Mojžíš:** Zachariáš 4,10 – nepohrdej malými začátky. S manželkou od roku 2000 děláme letní tábory v obci Sucháň pro romské děti. Byla příležitost ke sdílení evangelia a prostor pro mladé se to učít. Když se tým vedoucích sehrál, přesunuli se do Bardějova, kde před tím nebyly křesťanské sbory. Za covidu fungovalo on-line připojení i přes Facebook. Vznikl kontakt se sestrami z Bardějova, kde vznikla skupina nově obrácených lidí. Nyní je tam shromáždění. Zdravý sbor je konzervativní, milující a ne liberální. Myslím, že jsem v některých kruzích vnímán jako dynamický prvek. Někdy běžíme, nemáme pokoj a nevšimneme si, že máme červenou a můžeme lidi svést jinam. Používejme brzdu i plyn k Boží slávě.

- **Petr Duban:** spolupracujeme s Dankem Mojžíšem. Jsme ve fázi posunu od biblického vyučování z Písma ke zvěstování evangelia jako přirozené součásti setkání. Je to nutnost. Když to chybí, je to příčinou konfliktů/krizí. Nejlepším lékem na spory je zvěstovat evangelium jako sbor. Šli jsme do toho s obavami (mezi lidmi). První dojem byla frustrace, ale Pán Bůh se k tomu přiznal. Poznali jsme nový princip: když uděláme to co Pán Bůh chce, i když se nám nechce, odpovědí je nepochopitelná radost v srdci. Mnoho nezdravých věcí ve sboru se vyléčilo tím, že jsme vyšli společně do služby k evangelizaci. Z lidí, kteří se „nemuseli“ se stali přátelé a našli jsme k sobě cestu i v osobním životě. Společná služba je lék na neřešitelné mezilidské konflikty ve sboru. Prožívám odpočinutí, které Bůh zaslubuje. I když se bojíme a stydíme, vždy se vracíme s radostí a touhou do další služby.
- **LK: kolik lidí je do této služby zapojeno?** Nedělají to všichni – jen kdo chce, není to povinné. Většinou se zapojuje střední a mladší generace. Starší spíše jen schvalují. Bývá nás kolem 18. **Jaké je ovoce této služby?** Přišla 5členná rodina a zůstali ve sboru. Přišel jeden nový člověk, který nechodí pravidelně.
- společné modlitby

Co je důležité pro lidi mimo církev – Ondřej Szturc (ESK Havířov) 8:30-10:00

Úvod, seznámení s řečníkem a tématem + organizační záležitosti (J. Vopalecký)

- modlitba (Pavel Boháč)
- jsme církví, která se snaží oslovovat lidi z venku, věnujeme s mládeží a v poslední době přichází i lidé ze střední a starší generace, kteří dosud neměli s církví nic společného.
- noví lidé mají nové pohledy, které my třeba nevidíme
- mentalita lidí z velkých měst a vesnic je rozdílná. Budu mluvit o zkušenostech z menšího města-Havířov.
- Začali jsem si klást otázku, jací jsou Češi? Jaký je náš národ.
- Ježíš přišel do Izraele a mluvil jejich jazykem (beránek, víno, fíky...) Boží velikost vyjádřil v konkrétní kultuře. Křesťanská zvěst je pro všechny kultury a musíme přemýšlet nad tím, jak to sdělit srozumitelně v dané kultuře.
- Když někoho zveme do církve, tak existují předsudky. Je dlouhá cesta je překonat. Snažíme se vžít do toho, jaké to je pro nového člověka přijít do církve. Jako introvert mám problém přijít do nového prostředí (příklad – posilovna). Lidé, když jdou do církve poprvé jsou nervózní a mají obavy. Trpí dnes sociální fobií. Neví, co v církvi čekat a bojí se, že nebudou moci zůstat anonymní a budou do něčeho tlačeni. První příchod do církve je velká bariéra. Naopak pro nás je to přirozené prostředí.
- Češi nesnáší ideologie. Naše víra není ideologie, ale na lidi to tak působí. Máme pocit, že nám pořád někdo něco vnucuje a chce nás zneužít. Lidé to vnímají podobně, když zvěstujeme evangelium. Jsou nedůvěřiví a bojí se, že se po nich bude něco chtít.
- Hlavní hodnota Čechů je pohoda. Nic nepřehánět. Působíme jako fanatici, když křesťanství bereme vážně. Většina lidí nehledá hlubší smysl života, ale jsou spokojení. Bůh to ale může v lidech vzbudit, např. přichází různé krize. Někdy křesťanství prezentujeme jako lék na problémy, často je to ale tak, že problémy přijdou, když se stanou křesťany. Chodit do církve je v česku divné.
- Češi jsou vztahoví, ale hodně plaší. Trvá, než se seznámí a cítí se dobře v novém kolektivu. Je to náročná výzva. Noví lidé mohou být v církvi i několik let, ale stále mají zábrany – např. se nahlas modlit.
- Většina lidí se neptá, jak se dostat do nebe – nezajímá je to. Zajímá je, jak najít naději pro své vztahy, rodiny, finance... Když přemýšlíme o to, jak přivést lidi do církve, tak vymýšlíme akce, kde se dají s lidmi navázat vztahy, aby poznali, že nám na nich záleží. Máme ve sboru malé děti, tak děláme skupinky pro maminky s dětmi, nebo dětské bohoslužby. Prvních 25 min. je věnováno dětem s ohledem na pozvání nových lidí, kteří církev neznají. Na běžnou bohoslužbu lidé s malými dětmi nepřijdou, protože z toho nic nemají. Na dětskou bohoslužbu ale přijdou. Po začátku války na Ukrajině jsme začali dělat kavárnu pro Ukrajince. Během covidu jsme vozili zdravotníkům

občerstvení. Nic jsme z toho neměli, ale Ježíš také uzdravoval lidi, kteří s ním pak nechodili. Měl mizivě procento následovníků oproti tomu, kolik lidí uzdravil.

- V církvi se učíme vysvětlovat, proč něco děláme. Je to těžké pro lidi, kteří v církvi vyrostli, protože je jim to vše jasné a mají pocit, že je to jasné i všem ostatním. (proč máme večeri dopoledne, proč se zpívají chvály, proč máme skupinky...) Lidem z venku to často nedává smysl. S hrůzou zjišťuji, že ani křesťanům to někdy není jasné. Proto se učíme věci vysvětlovat a opakovat to. I když ne všichni křesťané to ocení, snažím se vždy vysvětlit, proč děláme, to, co děláme s ohledem na nové lidi.
- Používáme frázi „jak všichni víme...“ Lidi, kteří to neví se pak cítí, že sem nepatří. Nepředpokládat, že všichni všechno ví.
- Snažím se lidí po bohoslužbě ptát, jestli to pro ně bylo srozumitelné. Pozor na používané fráze. Snažím se být vděčný za zpětnou vazbu, ať už je pozitivní nebo negativní. Neznamená to, že každému vyhovím.
- Dříve, když se mě někdo ptal na evangelium, tak jsem hned začal vysvětlovat a přistihl jsem se, že používám pravdivé naučené fráze, ale pro toho člověka v tu chvíli nejsou užitečné, protože to třeba potřebuje slyšet jinak. Je potřeba to formulovat podle potřeb daného člověka a jeho životní situace. Ježíš také někomu dlouze vysvětloval a někomu odpověděl jednou větou. Měl citlivost na to, co lidé v tu chvíli potřebovali slyšet. Je potřeba být citlivý a otevřený pro aktuální potřeby lidí. Oni to pak ocení. Lidé hned nezajímá cesta spásy, ale hledají odpovědi na své otázky a řešení svých problémů.
- Když někoho zvu a použiji slovo „církve“, představím si něco hezkého, co znám a je mi tam dobře. Zvaný si ale představí něco úplně jiného, nudného. Je třeba to lidem více přiblížit, o čem církve je, protože většina lidí v církvi nikdy nebyla. Přesto ale mají předsudky o tom, jak to v církvi vypadá.
- Vyrostl jsem ve víře, že když lidem řeknu ty správné věci, tak by lidé měli chtít vědět víc a posunovat se. Většina lidí ale potřebuje čas. Nejsou schopni vše hned pochopit a stát se křesťany. Potřebují nejprve s křesťany prostě být a nátlak by jim spíše ublížil. Je třeba lidem naslouchat, dát jim prostor a být v pohodě s tím, že to může trvat i pár let, než se lidé odevzdají Bohu. Většina lidí nemá problém s pokáním – ví o sobě, že jsou špatní a potřebují lásku milost a trpělivost. Římanům 2. kap. – Boží dobrota nás vede k pokání. Příklad s autem: jsem spokojený se svým autem, ale když dostanu půjčené lepší, tak pak když se vrátím do svého, vidím rozdíl. Teprve když jsem sedl do toho lepšího, tak teprve vidím ten rozdíl. Stejně tak je to s pokáním. Teprve po poznání Boží dobroty jsou lidé schopni vidět vlastní nedokonalost a potřebu pokání.

Otázky:

- **Existuje u Vás v církvi evangelizace mimo zdi vaší budovy?** Děláme to tak, že povzbuzujeme lidi k osobnímu svědectví v jejich vztazích. Děláme akce pro budování vztahů u nás i jinde. Neděláme evangelizační akce venku.
- **Co děláte pro to, aby lidé neodcházel z Vaší církve?** Je to o vztazích, naváží přátelství a zapojí se do kolektivu. Bez toho si to nedokážu představit. Když tam člověk nikoho nemá, tak tam nevydrží.
- **Kolik procent lidí je u Vás nevěřících?** Máme teď dost Ukrajinců z pravoslavného prostředí. U některých nevíme, jak na tom jsou. V neděli je nás vč. dětí kolem 60. Neobrácených je 5-10 lidí. Jsme zaměřeni na to, být otevření pro nevěřící, ale nedaří se to tak, jak bychom chtěli. Lidé chtějí vědět, čemu věříme a co jsme doopravdy zač. Proto děláme bohoslužby pro růst křesťanů, ale zároveň srozumitelné pro lidi z venku.
- **Jaké bylo Tvoje osobní přijetí Pána Ježíše? Nebylo pro Tebe překážkou, že jsi vyrůstal v církvi?** Obrátil jsem se někdy v 9 letech, kdy jsem něco doma provedl a uvědomil si svou hříšnost. Modlil jsem se sám doma. Nikdy jsem neměl krizi víry. Věci, ve kterých jsem vyrůstal jsem si musel sám ujasnit a osvojit. U rodičů jsem nikdy neviděl pochybnost a neměl jsem tak důvod pochybovat.
- **Když zavádíte nový prvek do života sboru, určujete časové období a vyhodnocujete?** Vyhodnocujeme vždy a nezavazujeme se déle než na rok, protože třeba zjistíme, že tudy cesta nevede. Jednou měsíčně na starších hodnotíme. Zkoušíme a přestáváme některé věci dělat. Jsme otevření cokoliv zrušit. Některé věci fungují jen po určitou dobu. Někteří lidé jsou nadšení ze změn,

další jsou zase ke změnám opatrní. Proto zkoušíme a vyhodnocujeme a lidem to pomáhá změnu lépe snášet.

- **Co očekáváš od toho, když se Ti podaří přivést věkovou skupinu, kterou se vám nedaří oslovit?** Každá generace má něco unikátního, co může přinést. Mrzí mě, že nemáme moc lidí ze střední a starší generace. Na církvi je unikátní to, že se tam setkávají lidé všech generací a mohou se navzájem obohacovat. Pro lidi, kteří jsou usedlí a spokojení se životem musí nastat nějaký šok, aby se začali zajímat o křesťanství.
- **Co by mělo být naplněním pro tu určitou skupinu?** Přál bych si, aby naše naděje v Kristu. Lidé asi nenašli naplnění v tom, jak evangelium podáváme a naplňujeme jejich potřeby.
- **Církev má dva významy (světová a místní). Spolupracujete s jinými církvemi? Pošlete hledajícího jinam, když se mu u Vás nelíbí?** Rád doporučím jiný sbor. Reálně to závisí na vztazích. Málokdo má vytrvalost zkoušet různé církve. Často zůstane tam, kde má vztahy, i když mu to úplně nevyhovuje.
- **Jakou máte skladbu nedělního shromáždění?** Máme památku první neděle v měsíci. Bohoslužba má úvod, blok chval, slovo 30 min., tematické modlitby, píseň, závěr a informace. Jsme otevření změnám.
- **Zkušenost – lidem je potřeba říct, že potřebují Boha a jdou do zahynutí a mluvit o pekle.** Pokud lidé nevěří v Boha a peklo, tak jsou pro ně tyto informace irelevantní, protože jim nevěří a nehraje to pro ně roli. Těžko někoho přesvědčím, když jim budu dávat najevo, že jsou hloupí/nemoudří. Těžko se apeluje něčím, čemu ti lidé nevěří a nezajímá je to.
- **Máte jako církev stanovenou cílovou skupinu, kterou chcete oslovit?** Něco jsme si řekli a něco se vyvine samo. Jsme ve městě, kde většina členů má VŠ vzdělání a patří do střední třídy. Nejsme schopni oslovovat lidi z nižší sociální vrstvy. Nejsme intelektuální církev. Snažíme se oslovit průměrného občana Havířova ve věku 20-40, to je nám nejbližší. Je v pořádku být na cestě a hledat s pochybnostmi. Máme i lidi v krizi víry, kteří nevěří ale do církve pořád chodí.
- **Máš civilní zaměstnání? Pracuješ naplno pro církev?** Mám půl úvazku ve sboru a půl úvazku v KAMu. Civilní zaměstnání jsem měl dříve, teď ne. Snažím se mít nevěřící přátele, abych nežil v bublině.
- **Stalo se vám, že jste neuměli odpovědět na otázku, proč děláte, to, co děláte?** Když nevíme, tak o tom mluvíme na staršovstvu a věci přehodnocujeme. Většinou je to tak, že daný člověk něco nechápe v osobní rovině vlastní identity a současné nastavení v církvi jim nedává smysl. Není nic, co bychom nedokázali vysvětlit z toho, čemu věříme.
- **Kolik je u vás starších? Jak častou se scházíte bez týmu? Kolik je týmů? Jak často se mění staršovstvo?** Jednou za 3 roky. Současní starší vyberou nové kandidáty. Máme 4 starší, kteří se scházejí 2 hodiny měsíčně. Máme tým k řešení organizačních věcí, aby starší neřešili všechno a nebyli zahlceni. V tomto týmu nejsou jen starší – ti neřeší organizační věci. Organizační tým vedoucích má asi 9 lidí a schází se také 2 hodiny měsíčně. Starší mohou být ustanoveni opakovaně.
- **Máte nějaké kontaktní akce pro získání nových lidí?** Dělali jsme ochutnávkové večery. Připravoval to někdo, komu to bylo blízké – přirozený čas pro seznámení, ale lidé z toho do církve nepřicházeli. Pak byly kavárny pro Ukrajince, to skončilo. Snažíme se nemít tolik akcí, aby lidé měli čas na své přátele mimo církve. Vánoční nebo Velikonoční bohoslužba. V této době jsou lidé otevřenější přijít – přichází více lidí.
- **Prezentuje se vaše církev na internetu? Máte kázání na YouTube? Zkoušeli jste Alfa kurzy?** Máme web i sociální síť. Lidé se mohou předem podívat a něco o nás zjistit. Audio nahrávky máme na podcastech. Je potřeba to udržovat aktuální a někdo se o to musí starat. Alfa kurzy jsme dělali dřív, teď ne. Není dostatek lidí, kteří by měli zájem na to přijít. V našem kontextu už to moc nefunguje.
- **Uvažujete o založení nového sboru?** Je nás 60, ale necítíme se teď být natolik zdravým sborem, abychom to uskutečnili a nemáme ani tolik lidí, kteří by se tomu mohli věnovat.
- **Jak domácí sboru vnímají sérii kázání „My versus oni (ti venku)?** Lidé na to reagují dobře. Evangelium je stejné pro všechny. Máme různé názory, ale i spoustu společných věcí. Rozdílnost názorů z nás nedělá nepřátele.

- finanční sbírka na dorovnání rozdílu mezi skutečnými náklady a vybranými prostředky, na režijní náklady

Shrnutí:

- **LK:** Češi jsou skeptici a bojí se manipulace. Měl jsem stejné pocity, když jsem poprvé přišel do církve. Češi chtějí pohodu a nic nepřehánět. Nejsme v církvi skeptici? Nemáme toto myšlení i v církvi? Zkusme začít od sebe. Nebráníme změnám tím, že chceme svoji pohodičku?
- **LO:** jsem velký skeptik. Je taky potřeba někdy důvěřovat. Dvojí apologetika. Je jedna věc, co říkáme, a druhá co děláme. Nejen mluvit, ale i dělat.
- **LK:** příklad s luxusním autem. Nabízíme jako církev něco víc? Nabízíme Ježíše – drahokam. Nemáme ho ale schovaný v rezavém starém autě? Ne vždy v církvi nabízíme „luxusnější auto“. Lidé pak mají těžší volbu. Umíme „prodat“ lidem něco lepšího pro jejich život?
- **LO:** nezapomínat na lidi, kteří mají obavy. Máme prostor pro lidi, kteří mohou prostě jen přijít a sednout si? Spojení s marketingem – spokojení lidé jsou nejlepší reklamou. Je potřeba lidem ukázat, co děláme, aby zjistili a viděli, co děláme.
- **LK:** Jsme ochotní dát lidem čas? Netlačíme na ně hned? Ne každý potřebuje stejný čas. Když něco neznám, tak tam nepatřím. Netlačit, ale vysvětlovat. Je třeba lidem vysvětlovat srozumitelným jazykem.

Co můžeme jako církev dělat? Co chceme dělat?

- **Štěpán Heinik:** jazyk. Ve chvíli, kdy vím, že je něco zapsáno v Bibli, tak vím, že to platí. Přejde nám normální mluvit o věcech z Bible, ale pro ostatní to nemusí být srozumitelné. Používat srozumitelný jazyk.
- **Jenda Vopalecký:** střídání fáze – krize. Krize neznamená konec, ale zdravě tím projít do další fáze. Každá změna je zatáčka. Zatáčka nemusí být konec.
- **LK:** cesta může být nahoru, dolů nebo rovně. Každá krize je příležitost poučit se. Může být i posilou.
- **David Horáček:** co mě táhlo do církve jako nevěřícího. Báli jsme se jít do církve. Líbilo se mi, že mi lidé podávali ruku. Nesoudit podle oblečení (maskáče, cvočky, dredy, tetování). Nesuď knihu podle obalu. Stisk ruky dělá hodně – nejsem jim lhostejný. Nešvar, co jsme dělali: všichni jsme se sesypali na nově příchodícího.
- **Milan Michalko ml.:** lidé se ptají, kolik nás je ve sboru. Není to jediné správné měřítko církve. „Okruhy církve“ Ježíš vysílal lidi – rybáři, výzva k následování, k pokání, pojď a podívej se. Ježíš dával lidem kolem sebe výzvy. Nerad odpovídám na otázku: „Kolik vás je?“. Máme vytvářet mosty mezi jednotlivými kruhy. V každém okruhu je jiný počet lidí.
- **Aleš Hromek:** do sboru k nám začal chodit alkoholik, teď abstinuje. Seznámil se s jehovistou, který ho pozval na shromáždění. Doprovodil jsem ho. Příjemná otevřenost a přijetí.
- **LK:** je potřeba mít zájem o druhého člověka. Když s ním nejste, tak co mu chcete říct? Čím jsem starší, tím méně se mi chce být s lidmi. Ježíš uzdravoval i ty, kteří s ním pak nešli.
- **Tomáš Havlíček:** Hledat věci, které nás spojují. Dříve jsme hledali hlavně to, co nás rozděluje, co přispívá ke srovnání, že jsem lepší než ti druzí. Spojuje nás jeden Pán Ježíš, jeden křest, jeden Duch. Jsme připraveni přijmout i jinakost? Je normální přijímat i jiné lidi a mít problémy. Pán Ježíš také mluvil s lidmi, kteří byli jiní. Jednotlivé sbory kladou různé důrazy. Na Moravě je jednodušší, aby spolupracovalo více sborů na jedné věci než v Čechách. Mám touhu, aby sbory dokázaly nacházet společné body a jít za Ježíšem. Nehledat jen to, co nás rozděluje, jít společně a budovat Boží království. Měl jsem nadšení do evangelizace, ale v poslední době mě zahltily povinnosti života sboru. Rád bych opět vyšel ven s evangelizací a viděl příchod nových lidí (miminka).
- **LO:** Jednota a jinakost. Zkušenost z Ukrajiny. Obtíže je donutily k tomu, aby se soustředili na to, co je spojuje. Jinakost buď přitahuje nebo odpuzuje. Lidé přišli do církve, když viděli, že křesťané jsou jiní.

- **Kuba Lofítek:** Shrnutí přednášek: 1) živá církev 2) rostoucí církev 3) otevřená církev. Je potřeba dát si práci a přemýšlet o tom.
- **LK:** proč se zabýváme tímto tématem? Loni jsem se ptali sami sebe, co vlastně chceme. Z dotazníku vyšlo 5 kategorií a jedna z nich byla KOMUNITA/VZTAHY a EVANGELIZACE. Proto jsme to propojili.
- **Roman Kuchař:** pokud neupoutáte zákazníka do 30 sekund, tak už neprodáme. Když se nás někdo zeptá, co máme v církvi, dokážeme na něco nalákat? Do 30 sekund. Začít pozitivy. Pokud to nemáme v hlavě, nedokážeme ho nalákat. Pozitiva: Boží slovo, teplo oproti kostelu, chleba i víno, zákusky a káva o přestávce. Nezmiňuji délku setkání, které je delší než v kostele. Je důležité přivítání a podání ruky. Zkušenost ze sboru, kde mě nikdo nepřivítal. Funkce „vítáče“ je důležitá.
- **LK:** zkušenost z Detroitu. 4 vítáči u dveří. Jako cizinec jsem dostal informační balíček s letáky a kuponem na kávu zdarma.
- **Roman Kuchař:** řešit problémy lidí, kteří přicházejí. Příklad: maminky s dětmi – ozvučení místnosti pro maminky.
- **Mark Abrman:** Zpětná vazba. Ježíš dával zpětnou vazbu učedníkům. Zpětná vazba není kritika. Kritika je o tom, co se mi nelíbilo, zpětná vazba je podána s láskou. Dokážeme přijmout negativní zpětnou vazbu? Záleží to na tom, na čem si zakládám. Ježíš, když umýval učedníkům nohy, tak znal svou identitu, a proto to mohl dělat. Stojím na identitě v Kristu? Pokud máme tuto hodnotu, tak se můžeme posouvat dopředu.
- **LK:** je dobře, když jsme rozbití a máme v tom guláš, protože to třeba nabourá naše zažitá představy.
- **Samuel Binar:** chtěl jsem odejít z KřSb, kde jsem vyrůstal. Neviděl jsem živého Pána Ježíše ve sborech. Viděl jsem rozdělení na bratrskou, sesterskou, besídku. Viděl jsem, když se věřící navštěvovali – pomluvy a neřešily se vztahy. Jeden ze 200 účastníků setkání v Ostravě mi otevřel náruč. Když se nevyčistí věci ve sborech (generační vztahy), jak se chceme posunout dále? Věnujeme dost času různým tématům, ale nemluvíme o narušených vztazích. Vy jste ti starší, kteří nás máte vést a učit. Postrádal jsem bratra, který by mě vedl. V KřSb není zvykem dělat učedníky. Nevím, jestli jsou sbory připravené na to, aby zakládali další sbory. Posílejte služebníky z větších sborů do menších. Naslouchejte menším sborům, kteří prožívají těžké chvíle.
- **LK:** modlitba
- **LK:** Nechceme odjet bez toho, aniž bychom si řekli, co s tím dál. Začněme si dávat úkoly – dejme si 3 úkoly.
 - 1) Nad čím chceme dlouhodobě přemýšlet?
 - 2) Osobní výzva, co chci změnit?
 - 3) Co změníme, aby sborové prostředí bylo motivující a evangelizační?
- diskuse ve skupinách

Organizační záležitosti, zkušenosti:

- **Vlado Michalko:** Míša Pidra převzal práci po Jankovi Ostroluckém – ročenka/kalendář Cestou Životem. Práce pokračuje. Máme prosbu k zapojení dalších bratří do psaní článků. Můžete bratři občas udělat „výběr“ ze svých kázání a do 15. dubna 2024 nám to poslat? Shromáždí jména na krajský plánec. Bratři stárnou a nemáme tam koho psát. Povzbuzení k tomu, aby s sebou starší bratři přibírali mladší.
- **Vláda Pípal:** proč se stydíme napsat jméno na plánec? V Opavě si zveme i bratry z jiných denominací. Ve 28 letech mě Pán Bůh zastavil a rozhodl jsem se mu sloužit. Chci připomenout dvě důležité věci. POKORA a LÁSKA. Tam, kde je pokora, tak většinou nenarazíme. Potřebujeme milovat lidi. V roce 2012 přišla do sboru Romka od Jehovistů, že hledá správný sbor a tím to vše začalo. U Romů musíme milovat. Potřebují objetí. Teď už mají svůj sbor – 80 členů. Pochválili nás za předání pravého základu – stavět na Božím Slově.
- **Irena Zemanová:** jsem tu nejstarší. Můžeme se poučit z minulosti. Můj tatínek uvěřil ve Vídni. Jednou navštívil shromáždění a příště tam poslal manželku se synem, který byl pozván do nedělní školy. V 11 letech uvěřil na pozvání učitelky nedělní školy. Když přišel do Brna na studia, scházeli se po bytech ve skupinkách. Chodili po dvojicích po domech a nabízeli letáky. Druhý se vždy modlil a

jeden nabízel. To by dnes už asi nešlo, letáků je moc. Důležité je, že byli 2. Pak si pronajali sklepní byt, ze kterého udělali místnost pro shromáždění. V době zákazu shromáždění v 50. letech bylo po Brně různě 5 shromáždění a jednou v neděli společné. Když byl zákaz, scházeli jsme se po bytech. Od roku 1956 se scházíme na Šámalové. Vždy byla besídka, kterou zavedl br. Osouch, který nás hodně ovlivnil. Učili jsem se z paměti verše (pásmo). Děti mají mít vztah k Božímu Slovu. Tatínek byl za komunistů zavřený ve vězení. Nevím, co se teď děje v mládeži. Dnes je to „já a můj mobil“. Věnovat se tomu, proč vznikly Křesťanské sbory. Víte, proč chodíte tam, kam chodíte? Když se na začátku bratři oddělily z Církve bratrské, kvůli poznání všeobecného kněžství, tak se pak nechtěli moc stýkat s ostatními církvemi. To se teď v poslední době změnilo. V církvích s kazatelem je to jednodušší, kdežto u nás se očekává zapojení bratří a příprava na kázání. Příprava na kázání je věc celé rodiny – manželka a děti to musí zohlednit. Je jednodušší jít jinam, kde nemáte žádné povinnosti. Pán Bůh to sleduje a každému dá tolik času, o kolik stojí. Měla jsem vždy někoho, komu jsem mohla předat štafetu, a to přeji i vám.

- modlitba (Jarda Jež)
- společné foto